

VV-Nota van toelichting

Onderwerp	Krediet veilig werken		
Vergaderdatum	2 november 2016	Agendapuntnummer	
D&H-vergadering	25 oktober 2016		
VV-commissie	Bestuur, Organisatie en Dienstverlening	Datum Commissie	12 oktober 2016
Portefeuillehouder	M. Kastelein		
Corsanummer	16.095290		

De behandeling van de VV-besluitnota 'Kredietaanvraag Veilig Werken' in de commissievergadering van 12 oktober jl. is aanleiding om aanvullende informatie te verstrekken. Met als doel de VV een beter inzicht te geven in de te verrichten werkzaamheden waar het krediet á 3,5 miljoen euro voor ingezet gaat worden. In de kredietaanvraag zijn de volgende posten al benoemd:

- Uitvoeren RI&E's op installatieniveau: € 500.000
- Uitkomsten HAZOP atexinstallatie Leiden Zuid-West: € 650.000
- Reservering uitkomsten atexinstallaties Leiden Noord en Velsen: € 500.000
- Het uitvoeren van 'Geen-Spijt maatregelen' op zuiveringen: € 200.000
- Idem Watersysteem: € 200.000

In deze nota wordt ook toegelicht waarom in dit krediet nog niet alle posten volledig zijn ingevuld.

RI&E's

De Arbowet verplicht RisicoInventarisaties & -Evaluaties (RI&E's) voor bedrijven met personeel in dienst. Met een RI&E wordt onderzocht of het werk gevaar kan opleveren of schade kan veroorzaken aan de gezondheid van de werknemers. Die verplichting geldt voor elke plek waar medewerkers voor hun werk moeten zijn. Dit is bij Rijnland vertaald in een RI&E per installatie.

In de ideale situatie zullen RI&E's volgens een vast schema gehouden worden. Elke RI&E wordt daarbij vertaald in een plan van aanpak. De benoemde maatregelen worden geïntegreerd in reguliere (onderhouds)werkzaamheden. Als het grotere ingrepen (zoals renovaties) betreft zullen de maatregelen geïntegreerd worden in assetmanagement en opgenomen worden in de programmering en prioritering van projecten.

Bij Rijnland hebben we nog even te gaan voordat we deze ideale situatie bereikt hebben. Zo hebben we tot nu toe geen gestructureerde RI&E's verricht op installatieniveau hetgeen wel verplicht is. Met installaties worden objecten bedoeld waar ons personeel werk verricht. Bij Watersysteem zijn dat bijv. poldergemalen, sluizen, stuwen e.d. Bij

zuiveringen gaat dat om alle aanwezige installatieonderdelen zoals bezinktanks, opslagtanks, (pers)leidingen, ontwateringsunits, gistingsinstallaties, gebouwen, enz.

We hebben nog onvoldoende kennis van zaken om een enigszins nauwkeurige inschatting te kunnen maken van de kosten van RI&E's (w.o. inspecties, classificeren risico's, opstellen van plannen van aanpak). Voor een gemaal kom je al gauw uit op een dag per gemaal; we hebben ca. 350 poldergemalen en 90 rioolgemalen. Voor de 20 afvalwaterzuiveringsinstallaties (awzi's) houden we vanwege het grote aantal installatieonderdelen rekening met een week of meer. Daar staat tegenover dat awzi's veelal dezelfde processen kennen wat er toe zal leiden dat er steeds meer generieke zaken naar boven komen en de RI&E's steeds effectiever en efficiënter gaan verlopen. Dit geldt ook voor gemalen. Naarmate er meer installaties zijn geïnventariseerd zal de RI&E sneller gedaan kunnen worden door het kopiëren van vergelijkbare installatieonderdelen. Dat maakt het vooralsnog moeilijk om een nauwkeurige schatting te maken voor de kosten aan RI&E's maar met de bovengenoemde aantallen is nu de grove schatting dat het benodigde budget €500.000 kan gaan bedragen.

HAZOP's

De Hazard en Operability Analysis (HAZOP) zijn gerelateerd aan de Atex-installaties. Ook hier bevinden we ons nog niet in de 'ideale situatie' maar zijn we wel een heel eind op de goede weg. In de ideale situatie wordt een HAZOP gedaan voordat een project wordt gestart en worden de benodigde veiligheidsmaatregelen meegenomen in dat project. Toen we in 2014 met maatregelen op onze biogasinstallaties begonnen was onze kennis op het gebied van Atex zeer beperkt. Dat is de reden om na afloop van elk Atex-project weer een HAZOP te houden. We beschikken nu over up-to-date proces- en instrumentenschema's die in een bijeenkomst met eigen en externe deskundigen stap voor stap worden doorlopen op mogelijk veiligheidsrisico's op en rond de Atex-installatie. Zo'n HAZOP neemt enkele dagen in beslag. Voor de awzi Leiden Zuid-West heeft dat geleid tot een maatregelenpakket waar een budget van €650.000 euro voor nodig is. De ramingen van de Atex-installaties Leiden-Noord en Velsen á €500.000 zijn geraamd op basis van de ervaringen van de al verrichte HAZOP van Leiden Zuid-West. Als de maatregelen uit de Hazop's gereed zijn zullen de drie genoemde installaties 'atex-proof' zijn en aan alle voorschriften voldoen.

Maatregelen

Uit de RI&E's en HAZOP's zullen per installatie (veel) maatregelen komen. Dit zullen veelal technische maatregelen zijn. Daarnaast kan het ook gaan om het op orde brengen van processchema's en andere documentatie alsook maatregelen om het veiligheidsdenken van de medewerkers verder te vergroten.

De risicoklasse per maatregel bepaalt of er acuut aan de slag gegaan moet worden of dat de maatregel in een regulier onderhoudsprogramma of project (programmering assetmanagement) wordt geïntegreerd. Als dit laatste het geval is zullen de kosten veelal niet op dit aangevraagde krediet rusten.

Het krediet is niet bedoeld voor maatregelen met een laag risico en overige aanbevelingen die uit de inventarisatie naar voren komen: daarvan wordt steeds de afweging gemaakt of ze echt uitgevoerd moeten worden of dat een beheersmaatregel voldoende is. Bij keuze voor uitvoering wordt de maatregel altijd opgenomen in de onderhoudsplanning en bekostigd uit de exploitatiebegroting. Dit maakt ook dat het nu niet mogelijk is om een meer gedetailleerde en complete invulling van het beschikbare krediet te geven.

In de loop van de komende jaren wordt ervaring opgedaan met de RI&E's per installatie en welke maatregelen uit het krediet gefinancierd gaan worden en welke uit de reguliere begroting. Het is zeker dat er maatregelen met een hoge prioriteit zullen zijn zowel voor Zuiveren als voor Watersysteem. En die niet kunnen wachten op een inpassing in het

reguliere onderhoudsprogramma. Om die reden is er in het kredietvoorstel in ieder geval een bedrag aan 'geen-spijt'-maatregelen van €200.000 per discipline genoemd.

Na het uitvoeren van de maatregelen hebben we genoeg kennis en ervaring om RI&E's structureel op te nemen in het reguliere werk en mag verwacht worden dat dan het aantal maatregelen met een verhoogd risico verder beperkt zal zijn.

Tussentijdse rapportage

Rapportage van de inzet van het krediet zal in de burap plaats vinden. Aanvullend worden er tussen de burapmomenten twee tussenrapportages opgesteld zodat de VV net als de organisatie 'mee groeit' in het verkrijgen van inzicht over de inzet van het krediet voor veilig werken bij Rijnland.